

VERKLARING

Over de

Eerste Algemene Zendbrief van de Apostel Petrus

door

Dominicus Goltzius

1 PETRUS 2 VERS 6

Daarom is ook vervat in de Schrift: Ziet, Ik leg in Sion een uitersten Hoeksteen, Die uitverkoren en dierbaar is, en, Die in Hem gelooft zal niet beschaamd worden.

Zeer dienstig zijn tot ons tegenwoordig doel en materie de woorden van Paulus. Ef.2:20. Waar hij van de gelovige *Efeziërs* zegt, dat ze *gebouwd* waren op *het fundament van de Apostelen en de Profeten, waarvan Jezus Christus de uiterste hoeksteen was*. Want behalve dat hij in die woorden spreekt van het geestelijke *gebouw* van de Kerk Gods, waartoe nu ook deze heidense Efeziërs behoorden, daartoe gebracht zijnde door de dienst van de Apostelen; zo wijst hij ons nog twee dingen aan:

Eerst, dat de eigenlijke *Hoeksteen* van dat gebouw niemand anders is dan Jezus Christus, waarop het gehele gebouw steunt met de muren en stenen van dezelve.

Daarna, dat Jezus Christus als zodanig een *hoeksteen*, niet alleen in de leer van de Apostelen, maar ook door de Profeten is voor gedragen; want de Apostel daar gesproken hebbende van *het fundament van de Apostelen en de Profeten*, dat is, hun leer, zo komt zij daarop te voegen, van welke leer *Christus de uiterste hoeksteen* is; tonende zo, dat de leer van de Profeten en de Apostelen ons tot niemand anders verwijst in het stuk van onze zaligheid, dan tot Jezus Christus

en Zijn voldoening of verdiensten; vervolgens dat Christus Jezus in die beide in dat opzicht te vinden is; omdat *Jezus Christus gisteren en heden dezelfde is en in de eeuwigheid*. Hebr.13:8.

Hoe duidelijk stemt nu onze Apostel *Petrus* deze waarheid toe in de tegenwoordige tekst, vergeleken met het voorgaande. Daar had hij zijn gelovige vermaand, om niet alleen tot Christus te komen, *als tot een levenden steen*, maar ook voornamelijk om als *levende stenen* op Hem *gebouwd* te worden *tot een geestelijk huis en tot een heilig Priesterschap*: Maar opdat ze nu niet menen mochten, dat hij hen een ander of vreemd fundament, om daarop gebouwd te worden aanwees, zo komt hij nu met dit 6^e vers en volgende vers te tonen dat het hetzelfde is dat de Profeten zelf al eerder voorgedragen en bekend hebben gemaakt; en zo wil hij zeggen: van een vreemden grond van dit gebouw spreek ik niet, maar Hij, die ik u voorstel is het die *alle de Profeten getuigenis geven, dat een iegelijk, die in Hem gelooft, vergeving van de zonden ontvangen zal door Zijn Naam*, zoals hij op een andere tijd sprak. Hand.10:43. Totdat einde brengt hij drie getuigenissen voort uit de Schriften van het Oude Testament, van *Jesaja* en van *David*. De eerste komt ons voor in het 6^e en de twee andere in het 7^e vers.

Betreffende de eerste plaats spreekt hij aldus: *Daarom is ook vervat in de Schrift, Ziet, Ik leg in Sion een uiterste Hoeksteen, ect.*

In de twee voorgaande verzen heeft ons de Apostel te verstaan gegeven de korte inhoud of oogmerk van zijn tweede algemene vermaning daartoe strekkende, dat deze zijn gelovige nog dagelijks op Christus moesten *gebouwd* worden, zelfs ook tot meerdere versterking en bevestiging van hun geloof; nu komt de Apostel deze zijn vermaning te bevestigen met het Profetisch woord, dat in deze *zeer vast is*; en wel, wat gevonden wordt bij *Jesaja*, Jes.28:16. En daarin houdt de Apostel deze orde: Dat hij:

Eerst, een inleiding maakt.

Daarna, brengt hij die tekst voort.

Ten derden, maakt hij daarvan een korte toepassing of besluit.

1. De inleiding bestaat in deze grondwoorden vertaald als: *Daarom is ook vervat in de Schrift*. In de handelingen der Apostelen wordt ons doorgaans getoond, als de Apostelen tot de Joden spraken, dat zij niets spraken buiten *Mozes en de Profeten*, om hen te leren dat zij geen andere Zaligmaker verkondigden, dan van

welke Mozes en de Profeten gesproken hadden. Even zo doet Petrus hier aan deze Joden; sprekende van op Christus gebouwd te worden, spreekt hij uit de Profeten zeggende: *In de Schrift*, namelijk van het Oude Testament, dien gij Joden hebt, is deze waarheid al *vervat*, die gij zelf lezen kunt. Of het grondwoord, kan ook vertaald worden, *Hij vervat*, en dan moet er *God* onder verstaan worden: *God* vervat in de Schrift, omdat de Schrift Gods Schrift is. Doch dit komt op hetzelfde neer. Het woordje, *daarom*, is hier wat nadrukkelijk, als hebbende zijn opschrift op het voorgaande: Deze Joden mochten gevraagd hebben, wat noodzaak is er om tot een geestelijk huis gebouwd te worden of waarom moeten wij als levende stenen op Christus gebouwd worden, daarom, zegt de Apostel omdat *dit in de Schrift vervat is*, die spreekt van een *uiterste Hoeksteen*; En nu, de *Schrift* spreekt dat niet te vergeefs en die *Hoeksteen* wordt ook niet te vergeefs gelegd, maar opdat daarop gebouwd zou worden.

Zo dan als een Leraar enige waarheid bevestigen zal, zo moet hij dat doen uit Gods Woord, uit de Heilige *Schrift*, Zo hebben de Apostelen aleer gedaan, en zo moeten dat de hedendaagse Leraars dat navolgen zullen ze getrouw zijn.

2. Doch laat ons de tekst zelf inzien die de Apostel bijbrengt. Die luid aldus; Ziet, Ik leg in Sion, ect. Deze plaats en schrift word in Jes.28:16. aldus gevonden: Daarom, *zo zegt de Heere HEERE, Ziet Ik leg een grondsteen in Sion, een beproefden steen, een kostelijken hoeksteen, die wel vast gegrondvest is: wie gelooft, die zal niet haasten*. Als wij hier nu mee vergelijken, met de woorden zoals die ons hier voorkomen, zullen wij wel enige verandering bevinden, doch de zaak zal in principe op hetzelfde uitkomen. Wij vinden. Rom.9:33. Dat *Paulus* voor een gedeelte die plaats ook bijbrengt, omdat hij voor een ander gedeelte, daar ook ziet op Jes.8:14. met dat doel, om de *ongehoorzaamheid* en *weerspannigheid* van de Joden, en zo hun *val*, aan te wijzen. Onze Apostel brengt de ene plaats er voor het geheel bij, doch zoals gezegd is, met enige verandering van de woorden, en wel zo: Om nu geen gedachten te hebben, alsof de Apostel niet getrouw zou handelen, in het bijbrengen van deze plaats, zo laat ons eens zien het doel van de Profeten, of van God de Heere zelf, bij de Profeet, en dan zal blijken dat *Petrus* deze plaats met datzelfde doel, en zo ter goeder trouw bijbrengt. In dat hoofdstuk voorzegt de Heere zelf versterking van het *Israëlitische Koninkrijk* door de *Assyriërs*, alsmede de verwoesting van het Koninkrijk van *Juda*, dat hun beide om menige zware zonden zou overkomen; opdat ze eenmaal niet zouden denken, dat Gods belofte,

aangaande de Messias te niet zou worden of verdwijnen, of dat Zijn kerk geheel zou ten ondergaan, zo komt Hij bij die bedreigingen meteen te beloven, dat Hij Zijn Zoon ter bestemder tijd in de wereld zou zenden, om te wezen een grondsteen, waarop het gehele gebouw van Zijn Kerk, uit Joden en Heidenen rusten en steunen zou.

Daar en boven, God klaagt daar bij de Profeet, niet alleen over de spotternij van het volk, maar bijzonder ook dat steunden op iets dat hen te schande zou brengen, zoals 15^e vers daar leert: *Zij zeiden: Wij hebben een verbond met de dood gemaakt, ect. Wij hebben de leugen ons tot een toevlucht gesteld, en onder de valsheid hebben wij ons verborgen.* Uit zulk een vertrouwen kon niet anders als *schaamte* en *schande* ontstaan. Omdat nu te voorkomen in het volk, zo wijst God hem dit middel aan, dat zij bouwen en vertrouwen zullen op Zijn Zoon, de beloofde *Messias*, over Wie Hij niet in gebreke zou blijven om Die in de wereld te zenden en te maken tot een vaste *Hoeksteen* van Zijn Kerk, met gewisse toezegging, dat zulke die op Hem *bouwen* en *vertrouwen*, nimmermeer te *schande* zou komen of *beschaamt* worden.

Zie daar het doel van die plaats. Dit nu vergeleken zijnde met Petrus doel, zo zullen wij bevinden dat het één en hetzelfde is. Hoewel deze Joden aan wie hij schrijft tot dusver misschien ook Christus *verworpen* hadden, en onder Gods oordeel wegens hun ongehoorzaamheid hadden gelegen, zo moesten zij nochtans weten, dat daarom zijn belofte over de Messias, niet krachteloos was geworden; maar in het tegendeel dat Die hen was geopenbaard; ja tot Wie zij nu reeds gekomen waren om op Hem, als de enigen *Grondsteen* zo *gebouwd* te worden, dat ze wel verzekerd mochten zijn van nimmermeer beschaamt te zullen worden.

Doch laat ons tot de woorden zelf komen. De voorreden bij Jesaja, *Alzo zegt de Heere HEERE*, slaat Apostel over, doch stilzwijgend is die vervat in zijn voorreden, als hij van de Schrift spreekt, omdat het een *Goddelijk Schrift* is waarin niemand anders, dan *God de Heere spreekt*. Maar de zaak zelf brengt onze Apostel aldus bij: *Ziet, Ik leg in Sion een uitersten Hoeksteen, die uitverkoren en dierbaar is, waarvan de gezegende vrucht aangewezen word in de overige woorden: die in Hem gelooft, zal niet beschaamt worden.* En omdat dit allebei een bijzondere opmerking verdiende, zo wordt het Woordje *Ziet* vooraan gesteld. Dat laat ons dan zien:

2.1. In het *eerst* horen wij de Apostel spreken van een *uitersten hoeksteen*, niet

die slecht of gering is, maar *uitverkoren en dierbaar*, en die *gelegd is in Sion*.

2.1.a. Van een *uitersten hoeksteen* wordt hier gesproken. De Griekse woorden worden maar tweemaal in het Nieuwe Testament gevonden, *eens* hier ter plaatse, en dan nog *eens* Ef.2:20. beide vertaalt met *uiterste hoeksteen*, en dat zeer juist, omdat de Griekse grondwoorden bij elkaar gezet zijn, en dan zijn deze twee woorden zo veel te zeggen: als een *steen des uitersten hoeks*, dat is, de *uiterste hoeksteen*. De 70 Overzetters hebben ditzelfde woord ook bij Jes.28:16. daar letterlijk vertaald, *hoeksteen*. Deze hoeksteen wordt eerst nog in die plaats een *grondsteen* genoemd, dat is, zo'n steen, *die wel vast gegrondvest is*, gelijk daar volgt. Dit is beide waar; omdat een steen te gelijk een *grondsteen* kan zijn, die tot een grond of fundament van het gebouw gelegd wordt, en een *hoeksteen*, die op een *hoek* van het gebouw geplaatst word, en die twee muren samen verbind en houdt. Dat dit nu op de Heere Christus past is buiten twijfel omdat onze Apostel in het voorgaande gesproken heeft van die *Heere*; tot wie als een *levende steen*, men komen moest, om *gebouwd* te worden tot een *geestelijk huis*; waarop nu tot bevestiging, deze plaats uit Jesaja bij brengende, blijkt duidelijk, zo wij de Apostel geloven willen, dat die *uiterste grond- en hoeksteen*, niemand anders dan de Heere Jezus is, zo juist en terecht genoemd word.

2.1.a.1. Een *grondsteen*, voor zover hij het *gebouw* van zijn *geestelijk huis*, ondersteunt, zoals een steen die tot een *fundament* gelegd wordt, doet aan het huis, zonder welk grondsteen het anders vallen zoude. Sommige stenen kunnen uit het midden van een gebouw weggenomen worden, terwijl het huis toch nog blijft staan; maar als de grondstenen wijken of weggenomen worden dan moet het huis vallen. Zodanig een *grondsteen* is de Heere Christus; niet alleen op welke Zijn *gemeente gebouwd* wordt. Matth.16:18. en op welke elke gelovige zijner zielenzaligheid *bouwt*. Matth.7:24. Maar ook die zijn gemeente ophoudt en ondersteunt, zodat zo'n *huis blijft staan* en niet kan *vallen*. Matth.7:25. En de *poorten der hel* Zijn *gemeente niet zullen overweldigen*; zoals in de eerste plaats bijgedaan wordt. Dit werk van Christus aan het huis van Zijn gemeente is niet onbekwaam afgebeeld geworden door die twee pilaren die *Salomo* oprichtte in het voorhuis van de Tempel, waarvan hij de *ene* noemde, *Jachin*, dat is, *Hij zal bevestigen*, en de andere *Boaz*, dat is, *in Hem is kracht*. 1.Kon.7:21. Want van wie heeft de kerk anders zijn *bevestiging en kracht*, dan van en in Christus? Hierom is het dat hij uitdrukkelijk genoemd word het *fundament*, en het *enige* fundament

van dit geestelijke gebouw. 1.Cor.3:11. *Niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is welke is Jezus Christus.* En in het volgende vers komt hij aldaar voor als *een fundament*, om daarop te *bouwen*. Hiertegen schijnt te strijden. Ef.2:20. Waar de Apostelen en Profeten ook genoemd worden het *fundament*, waar op men *gebouwd* wordt. Want men moet weten, dat zoals door Mozes niet altijd verstaan word de persoon Mozes, maar menigmaal de leer van Mozes, zo moet ook voor de *Apostelen* en *Profeten*, in die plaats niet verstaan moet worden hun personen, maar hun leer; In welke leer zij Jezus Christus tot een pit en kern heeft; vervolgens gebouwd te zijn op de *leer van de Apostelen* en *Profeten*, is niet anders dan gebouwd te zijn op Christus zelf; waarom ook in diezelfde plaats terstond bijgedaan word: waar van *Christus Jezus de uiterste hoeksteen* is.

2.1.a.2. Een *hoeksteen* is de Heere Christus ook. Want een *hoeksteen* is een middel waardoor de muren van het huis tot een gebouw verenigd worden; Wanneer de *hoeksteen* uitgetrokken wordt zo worden de twee zijden van het huis van elkaar gescheiden, maar die blijvende zo worden die verenigd. Zo is het ook met de Heere Christus. Hoewel het waar is dat door Christus ook de gelovige met Hem en met elkaar *verenigd* worden, waarom wij lezen van *gemeenschap met elkaar* te hebben. 1.John.2:7. Zo ziet dit nochtans voornamelijk op de vereniging van Joden en Heidenen in Christus Jezus. Voorheen waren Joden en Heidenen van elkaar gescheiden waarvan de laatste God *liet wandelen op hun wegen*; maar daarna toen Christus gestorven en opgestaan was, is in plaats van die scheiding een soort van vereniging ontstaan, zodat *andere schapen*, die van de eerste *stal niet waren*, ook werden *toegebracht*, *wordende tot één kudde en één Herder*. Joh. 10:16. En om tot onze gelijkenis weder te keren, zoals twee muren samen komen en zich verenigen op de hoeksteen; zo komen Joden en Heidenen samen op één Christus. Paulus spreekt hier mooi van in Ef.2:13-16. Christus is *onze vrede*, *die deze beide*, Joden en Heidenen, *één gemaakt heeft*, *en de middelmuur des afscheidsels gebroken*, *hebbende*, *heeft Hij de vijandschap in Zijn vlees te niet gemaakt*, *ect*. En vers.17. *Komende*, *heeft Hij door het Evangelie vrede verkondigt u*, *die verre waart*, *de Heidenen*, *en die*, *die nabij waren*, *de Joden*. *Wel te recht is dan Christus een grondsteen en een hoeksteen*.

2.1.b. Doch de Schrift spreekt niet van een *geringe Hoeksteen*, maar die *uitverkoren en dierbaar* is. In welke zin Christus een *uitverkoren* en *dierbare Steen* genoemd wordt, hebben wij in het vorige vers verklaart. Alleen zien we dat bij

Jesaja andere woorden worden gebruikt; *een beproefden steen, een kostelijke Hoeksteen*. Zo dat in plaats van *uitverkoren* hier, daar *beproofd* gevonden word, hoewel de Griekse overzetting ook het woord *uitverkoren* heeft. Deze woorden kunnen wij zo verenigen: Wat eerst beproeft wordt, en door beproeving kostelijk en dierbaar bevonden, dat verkiest men, zoals zo de gelijkenis van kostelijke stenen genomen word. Zo is de Heere Jezus dat allemaal, *uitverkoren, beproeft en dierbaar*. *Beproofd* is Hij in het bijzonder en goed bevonden door Zijn lijden, toen Hij in het *vuur* van de toorn Gods geworpen was, waaruit Hij behouden en zuiver wederom tevoorschijn is gekomen, als Hij *opstond* uit de doden. Zo dat Hij na Zijn opstanding eerst geworden is tot een *Hoeksteen*, waarop ook de heidenen zouden gebouwd worden, zoals de uitkomst geleerd heeft. Uit deze *bijnamen* is nu duidelijk te vernemen hoe de Apostel Petrus nader bevestigd, niet alleen dat Christus een *Steen* is voor het *gebouw* van Zijn Kerk, maar ook, dat Hij bij *God uitverkoren en dierbaar was*, zoals hij in vers 4 gezegd had.

2.1.c. Verder spreek de Apostel van zo'n *Steen*, die *gelegd* is in *Sion*, want zo staat er: *Ziet, Ik leg in Sion een grondsteen*. Hier worden drie dingen geleerd:

2.1.c.1. *De persoon*, die iets gedaan heeft: *Ik*, zijnde de Heere *HEERE*, zoals bij Jesaja staat; en tevoren door Petrus, *God* genoemd, *bij God uitverkoren*; Ergo, God de Vader als de oorsprong van alle goddelijke werkingen. Dit kon geen menselijke macht uitwerken, noch geen menselijke wijsheid, maar alleen een goddelijke macht en goddelijke wijsheid. Wat Hij gedaan heeft, *leggen*. Waardoor eerst verstaan wordt het *verordonnen* van Christus tot zo'n *grondsteen*; zoals hij daarom *uitverkoren* genoemd is; omdat Hij is *voorgekend voor de grondlegging van de wereld*. 1.Pet.1:10. Daarna, het *schenken* of *geven* van Christus, voor zover Hij *geopenbaard* is in het vlees *in de laatste dagen*. Idem. Hierom wordt Hij ook de *gave Gods* genoemd. Joh.4:10. en Petrus zei. Hand.2:36. *Zo wete dan zekerlijk het ganse huis Israëls, dat God Hem tot enen Heere en Christus gemaakt heeft. Waar Hij dit gedaan heeft in Sion*. *Sion* is eigenlijk één van de *bergen* geweest, waarop *Jeruzalem* gebouwd was; en vervolgens wordt daardoor wel verstaan het volk van Jeruzalem en de Joodse natie. Doch menigmaal wordt daardoor te verstaan gegeven Gods Kerk, die Hij onder dat Joodse volk had. Zo wordt gezegd: Ps.2:6. *Ik heb Mijn Koning gezalfd over Sion*. En Ps.76:3. *in Salem is Zijn hut, en Zijn woning in Sion*. Ja, zelfs de kerk, uit Joden en Heidenen bestaande wordt *Sion* genoemd, zoals in Ps.87:5. *Van Sion zal gezegd worden, die en die is daarin geboren*. Waarom

ook te Kerk van het Nieuwe Testament genoemd wordt *de berg Sion*. Hebr.12:22. Voornamelijk wordt de Kerk zo genoemd vanwege haar vastheid en bestendigheid; Daarom lezen we in Ps.125:1. *Die op de Heere vertrouwen, zijn als de berg Sions, die niet wankelt, maar blijft in eeuwigheid*. En als David in Ps.87:5. van *Sion* had gezegd, dat *die en die daarin zou geboren worden*, zo deed hij terstond daarbij: *de Allerhoogste zal ze bevestigen*. Als nu in onze tekst gezegd wordt dat de Heere deze Hoeksteen in *Sion* zou leggen, zo wordt daardoor Zijn kerk, het *geestelijk Sion*, verstaan. En dat had zijn reden; omdat het Zijn Kerk zelf was die op die *Hoeksteen* zou *gebouwd* worden. Ergo, de Heilige Schrift wijst ons *Christus Jezus*, en niemand anders aan als de *grond* en *hoeksteen* van het geestelijke *gebouw* van Zijn Kerk. De profeten doen dat zoals wij hier uit Jesaja horen en in het volgende vers uit David horen zullen. De Apostelen wijzen Hem ook aan, zoals Petrus hier doet en Paulus. Ef.2:20. Het getuigenis van Christus komt hier zelf ook bij. Matth. 21:42. Marc.12:10. en Luc.20:17.

Gebruiken.

G.1. *Tot mondstopping*. Het Pausdom mag zich dan wel schamen, dat ze hier deze eer en waardigheid van Christus berooft en die opdraagt aan de *Roomse Paus*, makende hem zoveel in hen is tot een *hoeksteen* van de *kerk*. Dit misverstand ontstaat daaruit, omdat ze menen dat *Petrus* in zijn tijd het *hoofd van de Apostelen* te zijn geweest, en vervolgens dat de *Paus*, zijn *navolger* geworden zijnde, ook altoos geweest is en nog het *hoofd* van de kerk is. Dit is een onverdraaglijke stoutheid en hovaardij in het *Pausdom*. *Petrus* zelf, van wie de *Paus* zich een navolger roemt te zijn, heeft nooit zichzelf voorgedragen, maar alleen *Christus* gepredikt als de *Hoeksteen* van de kerk. Zie Hand.4:11. Hoewel tot *weerlegging* van dit al veel gezegd is, zo moet men dit nog met één woord hierbij voegen: Zo'n *grondsteen* te hebben als het *Pausdom*, dat is een grote *schande*; omdat de *Paus*, de Zoon van het verderf zijnde, een *hoeksteen* is, niet van de Apostolische, maar van de Apostatische of afvallige kerk. Ook een *grote schade*; Zo'n *hoeksteen*, als Christus is, kan het gebouw onderhouden en behouden, maar de *Roomse hoeksteen* te zwak zijnde, zou het gebouw tot een val en ondergang brengen.

G.2. *Onderwijzing*. Dit toont ons twee dingen:

Eerst, De heerlijkheid van de kerk, want dat *gebouw* is een *heerlijk gebouw*, dat

Christus Jezus zelf tot een grondsteen heeft; maar zo is de kerk gebouwd op deze grondsteen; ook is die daarom heerlijk, omdat deze Christus te gelijk een Hoeksteen is, Die twee volken samenbrengt tot deze kerk, namelijk Joden en Heidenen. En nog te heerlijker, omdat deze grond- en hoeksteen gelegd is, niet overal, maar in Sion, genoemd de berg van Gods heiligheid. Ps.2:6. En nog aller heerlijkst: Omdat deze Steen van geen mensen hand gelegd is, maar alleen van Hem, Die daar is de Heere HEERE; waarom niet zonder reden met een bijzonder woord van opmerking dit werk aldus aangewezen wordt: Ziet, Ik leg, ect. Zodat het waar is, dat Christus zelfs hier op aarde al heerlijk is, en daarom genoemd, een troon der heerlijkheid. Jer.17:12. Doch voornamelijk zal die zodanig zijn in de Hemel, als Christus Zichzelf Zijn gemeente heerlijk zal voorstellen, ect. Ef.5:27. Salomo 's Tempel was hiervan een goede afbeelding, welke genoemd wordt een heilig en heerlijk huis. Jes.64:11.

Daarna, Dit vertoont ons de nauwe vereniging van de gelovigen met Christus. Wij vinden dikwijls daarvan in de Heilige Schrift gesproken; nu onder zulken, dan wederom onder een andere gelijkenis. Hier wordt die ons voorgesteld onder de gelijkenis van een gebouw, waarin de hoeksteen en grondsteen met de andere stenen verenigd zijn: Christus dan deze grond- en hoeksteen zijnde en de gelovige de levende stenen, die op die grondsteen gebouwd worden, geeft ons die geestelijke doch waarachtige gemeenschap en vereniging tussen en met elkaar. De Apostel Paulus geeft ons deze vereniging ook te verstaan in opzicht van deze zelfde gelijkenis. Ef.2:20-22. Waar hij toont dat Christus, als de uiterste hoeksteen, en de gelovige die daar op gebouwd worden, bekwaam/goed met elkaar samengevoegd zijnde, opwassen tot een heiligen tempel. Zodat dan de Heere Christus van deze geestelijke vereniging sprekende, terecht wel zeggen mocht. Joh.17:23. Ik in hen, en gij in Mij, op dat zij volmaakt zijn in één.

G.3. *Vetroosting.* Als de Heere Christus ons hier voorkomt, als zo'n gelegde grond- en hoeksteen, zo geeft dat moed en troost, zowel aan de kerk als in het (al)gemeen, als aan iedere gelovige in het bijzonder.

Wat de Kerk in het (al)gemeen betreft; wij vernemen door de ervaring en weten het ook uit Gods Woord, dat de Kerk Gods, zo lange zij op aarde is, onderworpen is aan de heftige stormwinden van zware vervolgingen, die, die kerk zo kunnen schudden, dat ze haar val en ondergang dreigen; maar hier is de troost daartegen,

Christus Jezus is de *grondsteen*, Die door de hand van de Heere *HEERE* zelf gelegd is, en Die daarom *wel vast gegrondvest* is. Zolang dan die *Steen* vast zal blijven, zolang zal ook de Kerk vast blijven. Zo'n gebouw, dat op een rotssteen gebouwd is, *blijft staan* tegen alle *stormwinden, plasregens en waterfloeden*. Matth.7:24/25. Hier had het Oude Volk verzekering van als die tot hun eigen verlichting kon zeggen. Ps.46:6. *God is in het midden van haar, zij zal niet wankelen*. Christus zelf leerde dat ook: *de poorten van de hel zullen mijn gemeente niet overweldigen*. Matth.16:18.

En wat iedere gelovige in het bijzonder betreft, zo weten wij, dat die zijn bijzondere zwakheden heeft, beide in zijn lichamelijke en geestelijke staat. Iedere bezoeking doet hem beven en bevreesd zijn, dat hij het niet zal kunnen uithouden, maar eerst losgemaakt worden van dit geestelijk *gebouw*, en daarna uitvallen, zoals de Duivel daaronder ook speelt en zijn best doet. Maar ook hiertegen is *troost* in deze enige *Grond- en Hoeksteen*; voor zover Christus de grondsteen is, zo wel van uw genade als van uw zaligheid; Hij heeft sterkte genoeg, hoewel gij zwak zijt, en Zijn kracht zal in uw zwakte openbaar worden. Toen *Petrus* eens zeer zwak was, hoe gereed was deze *Grondsteen*, om Hem weer vast te maken en in der eeuwigheid te bevestigen? Toen zijde Hij: *Ik heb voor u gebeden, opdat uw' geloof niet ophoud*. Luc.22:32. Deze troost voor beide wordt groter gemaakt en vermeerderd als men de *nabijheid* van Christus overweegt, waardoor Hij niet ver van Zijn volk, maar dicht bij haar is; zoals de *hoeksteen* niet *ver* van het *gebouw*, maar aan het *gebouw*, en zo daarmee *verenigt* zoals boven gezegd is. Hoewel de Heere wel veraf schijnt te wezen, zo is Hij dikwijls dan allen meest nabij. *De Heere is nabij allen, die Hem aanroepen*, staat er in Ps.145:18. En dat past ook op de Heere Christus, Die gezegd heeft. Matth.28:20. *Ziet, Ik ben met uw lieden alle de dagen, tot aan de voleinding van de wereld*. En nog meer; De *grond- of hoeksteen* is wel alle stenen *nabij*, maar evenwel niet alle stenen *even nabij*; maar de Heere Christus is alle gelovigen *even nabij*; Hij heeft de ene net zo lief dan de ander; alle in het (al)gemeen en eenieder in het bijzonder, zijn ze Hem *van de Vader gegeven*, en nu, *al wat de Vader Hem gegeven heeft, zal tot Hem komen, en Hij zal die geenszins uitwerpen*. Joh.6:37.

G.4. *Vermaning*. Welke plicht tot vermaning kan ik hieruit anders onze zielen voorstellen dan die ons in de tekst zelf aangewezen wordt, die is om op deze steen

te zien. De Heere HEERE zegt niet te vergeefs, Ziet, Ik leg, maar met dat doel, op dat iedere gelovige naar Hem zou zien; temeer, omdat deze grondsteen en hoeksteen, nu al voor lang is gelegd geworden.

Maar toch, hoe zullen wij op Hem zien? Op tweeërlei wijze:

Eerst, ten opzichte van de kennis; door zien raakt men tot kennis. Kennis moeten wij nemen, van dat Christus Jezus en niemand anders een zodanige Steen is, tot een grondslag van het gebouw van Zijn kerk. En hoe geraakt men tot deze kennis, dan alleen door middel van de *Heilige Schrift*? Want volgens onze tekst is dit *in de Schrift vervat*. Deze Schrift hebben wij dan te *onderzoeken*, om daarin deze grondsteen Christus Jezus te zien, en door dat zien Hem te kennen.

Daarna, moet het ons niet genoeg zijn, Hem op deze wijze te zien; maar verder, om zo op Hem te zien, dat wij ons op deze Steen alleen tot onze eeuwige behoudenis en zaligheid grondvesten. En zo is het, dat wij de vermaning herhalen, die wij ter gelegenheid van het voorgaande 5^e vers gedaan hebben; *Zo wordt gij zelf ook, als levende stenen gebouwd*. En waarom niet? Wij horen hier, dat deze steen *in Sion* gelegd is; en nu, wij *zijn gekomen tot de berg Sion*. Hebr.12:22.

Daar en boven: Hij is een *Hoeksteen*, die nu ook de *Heidenen* zo wel bevat als de *Joden*; tot welke *Heidenen* wij behoren. En nog eens; Hij komt ons voor de tweede maal hiervoor, als een steen die *uitverkoren en dierbaar* is. Wel hoe kan het dan anders met ons zijn, of wij moeten op deze *grond- en hoeksteen* gebouwd worden. Ondertussen hebben wij goede zorg te dragen, dat wij op geen andere *grond* of fundament bouwen, dan op deze. Sommige mensen *bouwen* ook wel, maar het is op een *zandige grond*; wat geschied, als zij hun zaligheid grondvesten, *of* op hun uitwendige belijdenis en Christendom; *of* op hun goede mening, die zij bij zichzelf hebben; *of* op de gewoonte van dat volk waaronder zij leven; *of* op de menigte die zij zien voordoen, als zij die nadoen; *of* op hun eigen goede werken, zoals eertijds de Farizeeën en de hedendaagse *werkheilige* in het Pausdom; *of* op iets dergelijks dat buiten Christus is. Voor zulke *gronden*, die *bedrieglijk* zijn hebben wij ons zorgvuldig te wachten en onze zaligheid op deze Jezus te bouwen, omdat *de zaligheid in geen ander* is. Hand.4:12.

G.4.1 En ten einde wij hier van nadere *onderrichting* en meerdere *opwekking* mochten hebben, zo laat ons verder de Apostel *Petrus* zelf horen, in de overige woorden van dit vers, waar hij de *manier* of het *middel* toont, hoe wij op dezen grondsteen gebouwd kunnen worden, en de heilzame vrucht, die daaruit te verwachten is.

G.4.2. In het *tweede deel* van dit vers, als mede in de plaats van *Jesaja* spreekt Gods Geest aldus: *En die in Hem gelooft, en zal niet beschaamd worden.* Bij *Jesaja* staan de woorden: *Wie gelooft, die zal niet haasten.* De Apostel *Petrus* heeft hier de overzetting van de 70 gevolgd: zoals *Paulus* ook, die op dezelfde wijze deze woorden gebruikt. Rom.9:33. *En, een iegelijk, die in Hem gelooft, ect.* Zoals ook Rom.10:11. Laat ons hier aanmerken:

G.4.2.a. Van Wie hier gesproken wordt.

G.4.2.b. Wat er gesproken word.

G.4.2.a. Van Wie. Daar staat, *Die gelooft, of een iegelijk, die gelooft, en wel, die in Hem gelooft.* Wat geloven is, is in het eerste hoofdstuk al aangewezen. Alleen hebben wij nu kort te zien, het *voorwerp* van het *geloof*, als mede, hoe dit *geloven* past op de voorgaande materie.

Het *voorwerp* van het *geloof* wordt uitgedrukt in de woorden, in Hem, waardoor verstaan wordt diezelfde *uiterste hoeksteen*, in het voorgaande gemeld; zijnde *Jezus Christus*. Dat de Heere *Jezus* diegene is, door welke wij geloven in God, hebben wij aangewezen in 1.Pet.1:21. En dat wij evenwel ook in Hem moeten geloven horen wij hier; alsmede uit vergelijking van de plaats uit *Jesaja*, die tot dat einde deze *Steen* zo wijdlopieg en heerlijk beschreven had. Komt Hij ons dan voor als het voorwerp van het geloof, het zegt ons Zijn ware *Godheid*, omdat men in niemand anders dan in de ware God *geloven* mag.

Maar hoe komt de Apostel hier bij deze materie van een *grondsteen* of *uitersten hoeksteen* te spreken van geloven; daar de opgestelde gelijkenis beter vereist had zeggen: *Die op Hem bouwt*, zal niet beschaamd worden? Antw. Zeer wel; want door dit woord geeft de Apostel te verstaan, dat de rechte manier van *opgebouwd* te worden op deze *Steen*, is het geloof in *Christus*; Zoals wij tevoren gezegd hebben. dat het *komen tot Christus*, door het *geloof* geschied; Zo zeggen wij hier, dat *opgebouwd* te worden, te weeg gebracht wordt *door het geloof*. Hierom voegt de Apostel die twee dingen samen. Col.2:7. *Opgebouwd in Hem en bevestigt in het geloof.* *Geloof* en *liefde* zijn twee middelen, waardoor men *gegrond* wordt op deze *grondsteen*; zoals te vernemen is uit Ef.3:17. Waarom, de Heilige Schrift eerst gesproken hebbende van de *uiterste hoeksteen*, waarop het gehele *huis* van de kerk moet getimmerd worden, spreekt zeer wel gepast van het *geloven*, om zo een ieder lidmaat te onderrichten, dat wanneer hij als een *levende steen* aan dit *huis*,

op deze *grondsteen*, begeerd *gebouwd* te worden hij geloof hebben moet; en dat zeg ik, een iegelijk, wie hij ook mag zijn.

G.4.2.b. Maar, wat wordt hier beloofd en toegezegd? *Die zal niet beschaamd worden*. Bij de Profeet vinden wij, *die zal niet haasten*. Hier lijkt een opmerkelijk verschil te zijn. Waarom sommige willen zeggen, dat het Hebreeuwse grondwoord niet alleen betekent *haasten*, maar ook *beschaamd* worden; doch in de laatste betekenis wordt het in de *Woordboeken* gevonden. Laten wij dan het Hebreeuwse woord houden, zo als het vertaalt is met *haasten*; Laten wij ook behouden het Griekse woord, dat *beschaamt worden* betekent, zo zullen wij bevinden, dat er wel in de woorden, maar in de zaak geen verschil is. *Haasten* wordt aan hem toegeschreven die te *schande* of *beschaamt* is geworden. Wanneer *Saul* zich *haastende*, om te offeren, eer dat *Samuël* kwam, hoe werd hij daarover te schande, als *Samuël* hem daarover bestrafte, en voorzijde dat zijn koninkrijk niet bestendig zou zijn, zoals we lezen in 1.Sam.13:7-13. In het tegendeel, *die niet haast*, maar lijdzaam verwacht hetgeen Hem toegezegd is, die wordt niet *beschaamt*; zoals daarop in die voortreffelijke plaats gezien wordt. Hab.2:3/4. *Zo Hij, de Heere vertoeft, zo verbeid Hem, want Hij zal gewisselijk komen, Hij zal niet achterblijven De rechtvaardige zal door zijn geloof leven*. Men kan de zaak ook anders opvatten, dat, door *zich te haasten beschaamt te worden*, hetzelfde kan zijn: *Beschaamt* wordt iemand als hij *te schande* komt, en hij komt *te schande*, als hij in zijn hoop en verwachting *bedrogen* word; als hij meent iets te ontvangen, en hij mist het; Zoals dit de *hoop* van de goddelozen en de *verwachting* van de huichelaars meebrengt. Die dan niet wachten kan en noch wil, maar *haast*, met ongeduldigheid zijn toevlucht nemende en hulpzoekende, bij en tot iets dat geen hulp of troost kan toebrengen, die moet noodzakelijk te *schande* komen en *beschaamd* worden: Dit is nu de staat van alle die buiten Christus zijn, die niet geloven: wiens *zielen zich verheffen* en daarom *niet recht in haar zijn*. Hab.2:4. en zo *zich onttrekkende ten verderve*, moeten zij te *schande* komen, omdat Gods *ziel in hen geen behagen heeft*. Hebr.10: 38/39. In tegendeel¹ dan, die *hoop* hebben en een lijdzame verwachting van de beloofde goederen, die worden niet te *schande*; want de *hoop beschaamt niet*. Rom.5:5. zo dan ook niet het *geloof*, omdat het *geloof is een vaste grond der dingen, die men hoopt*. Hebr.11:1. En dan te geloven, geloven

¹ contrarie

tot behoudenis van de ziel. Hebr.10:39. Met één woord dan, omdat met het geloof vergezelschap gaat een heilige *verwachting*, waardoor men *stil is op het heil des Heeren*, zo is het dat men niet *haasten*, maar wachtende op de vervulling van Gods toezeggingen nimmermeer te *schande* komt. Aldus verneemt men dan, dat *Paulus* en *Petrus* deze plaats uit *Jesaja* bijbrengende, meer hebben gezien op de zin van de woorden, dan op de woorden zelf; bij *Jesaja* wordt gesteld de *oorzaak*; en bij *Paulus* en *Petrus* de *uitwerking*; haasten veroorzaakt beschaamt te worden.

Als dan hier gezegd wordt, dat zo één, die in Christus *geloofd* en door het geloof op Hem *gebouwd* wordt, *niet zal beschaamd worden*, dat is, niet zal te schande komen, zo kan dit wel verstaan worden in het (al)gemeen, van alle *schande*, waar voor hij zal bewaard worden, doch in het bijzonder van niet te *schande* te komen in dit *bouwen* op Christus. En wat dat te zeggen is kan ik niet beter verklaren, dan door de gelijkenis die Christus zelf voorstelt in Matth.7:24-27. Waar hij leert:

Aan de ene kant, van een *onvoorzichtig man*, die zijn *huis* op het *zand* *gebouwd* hebbende, te *schande* kwam, omdat het huis viel, door het geweld van de *slagregen*, *waterstromen* en *winden*; waar door hij afbeeldt de staat van goddelozen en huichelaars, die buiten en zonder Christus, de *hoop* van hun *zaligheid* *bouwende* op iets anders, in die hun hoop en verwachting zullen bedrogen worden. Zij zullen beschaamd worden, *die trouwelooselijk handelen zonder oorzaak*. Zegt David in Ps.25:3. Hun staat zal hier op aarde niet bestendig zijn; *want het einde van de goddelozen wordt uitgeroeid*. Ps.37:38. en God zet hen *op gladde plaatsen*, en zo doet Hij hen *vallen in verwoestingen*. Ps.73. En als zij menen de hemel en de zaligheid te zullen verwachten², dan zullen zij die missen en in het tegendeel, tot in de hel zullen ze verstoten worden; als wanneer bewaarheid zal worden, hetgeen staat in Jes.65:13. *Mijn knechten zullen blijde zijn, doch gij lieden, goddelozen, zult beschaamt zijn*. Groter schande en schaamte, die met zulke onvergoedelijke schade vergezelschap gaat, kan er niet bedacht worden.

Aan de andere kant, leert Christus in die plaats, van een voorzichtige man, die zijn huis op een *steenrots* *gebouwd* heeft, en die niet te *schande* kwam noch *beschaamd werd*; want al viel de slagregen neder en de *waterstromen* kwamen en de *winden* waaiden en vielen tegen hetzelfde aan, zo is het *niet gevallen*, maar

² erlangen

staande gebleven: En dit is de staat van alle ware gelovige die op de Heere vertrouwen, dat staan zullen blijven en nimmermeer te schade worden, tegen allerlei vervolgingen. Hiervan had David verzekering. Ps.25:2/3. *Mijn God, op U betrouw ik, en laat mij niet beschaamd worden. Ja, alle die u verwachten, zullen niet beschaamd worden.* Zie ook Ps.31:2. en 71:1 en Jes.49:23.

Korte Toepassing

Wat kan dit nu anders voor ons zijn dan een nieuwe spoorslag en krachtige aanmoediging om in Christus te *gelooven*, en door het geloof in Hem *gebouwd* te worden. Behalve zo'n *nodige* en *mogelijke* zaak, wat wij in vers 5 aangewezen hebben, zo horen wij hier, dat het een zeer *nuttige* of *profijtelijke* zaak is, omdat niemand van de zodanige in de eeuwigheid zal *beschaamd* worden. Wat ook de Duivel met zijn helse aanhang daartegen zou mogen ondernemen, zo zal eerder de Duivel zelf te *schande* komen, dan zo'n *gelovige*. Welaan, *bouwt u zelven op uw allerheiligste geloof*. Judas:20. *Hoort Christus woorden en doet ze; laat uw geloof door het doen en werken van godzaligheid blijken, en het huis van uwe ziel en zaligheid zal vast blijven. Vertrouwt op deze Heere tot in eeuwigheid, want in de Heere HEERE is een eeuwige rotssteen.* Jes.26:4. En zo zult *gij weten, dat Hij de Heere is, en dat ze niet beschaamt zullen worden, die Hem verwachten; volgens Jes. 49:23. Zij zullen niet beschaamd worden, noch in hun geloof, omdat Christus is de voleinder van het geloof.* Hebr.12:2. Noch in hun *verzoeking*en, dewijl Christus hen *bewaard in de ure der verzoeking*. Openb.3:10. Noch in de *dood* zelf, omdat Christus is de opstanding en het leven. Joh.11:25. Maar in de eeuwigheid zullen ze zalig zin; volgens Ps.2:12. *Welgelukzalig zijn alle, die op Hem vertrouwen.*

Wilt u meer lezen:

Download via onderstaande link meer informatie over de 1e
Petrus brief van Dominicus Goltzius

[https://www.depelgrim.com/mth0059-schriftmatige-verklaring-
van-1-petrus-d.-goltzius](https://www.depelgrim.com/mth0059-schriftmatige-verklaring-van-1-petrus-d.-goltzius)